

Chambre des représentants de Belgique

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

15 OCTOBRE 1998

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 24 février 1921
concernant le trafic des substances
vénéneuses, soporifiques,
stupéfiantes, désinfectantes ou
antiseptiques et l'arrêté royal n°78
du 10 novembre 1967 relatif à
l'exercice de l'art de guérir,
de l'art infirmier, des professions
paramédicales et
aux commissions médicales**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA
SANTÉ PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT
ET DU RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ (1)

PAR M.
MAURICE MINNE

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi
amendé par le Sénat le 5 octobre 1998.

(1) Composition de la commission : voir p. 2.

Voir :
- 536 - 95 / 96 :
- N° 7 : Projet amendé par le Sénat.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

15 OKTOBER 1998

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van
24 februari 1921 betreffende het
verhandelen van giftstoffen,
slaapmiddelen en verdovende
middelen, ontsmettingsstoffen en
antiseptica en van het koninklijk
besluit nr. 78 van 10 november 1967
betreffende de uitoefening van de
geneeskunst, de verpleegkunde, de
paramedische beroepen en de
geneeskundige commissies**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN
DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **MAURICE MINNE**

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit door de Senaat
geamendeerde wetsontwerp besproken op 5 okto-
ber 1998.

(1) Samenstelling van de commissie : zie blz. 2.

Zie :
- 536 - 95 / 96 :
- N° 7 : Ontwerp geamendeerd door de Senaat.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

1.DISCUSSION

Le représentant du ministre commente les amendements qui ont été adoptés par le Sénat en vertu de l'article 78, alinéa 3, de la Constitution.

Le projet de loi initial, adopté par la Chambre, comportait un volet médical et un volet judiciaire. Les amendements concernent uniquement ce second volet. Le projet de loi permet en effet au juge de fermer l'établissement où de la drogue est consommée, même si le condamné n'en est ni le propriétaire ni l'exploitant. Le Conseil d'Etat a souligné que cette disposition en projet n'est pas contraire à l'article 6, alinéa 1er, de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme, ni à l'article 14, alinéa 1er, du Pacte international relatif aux droits civils et politiques.

Le Conseil d'Etat a cependant fait observer que si, selon la doctrine et la jurisprudence, les dispositions du Code judiciaire relatives à l'intervention volontaire ou forcée de tiers ne sont effectivement pas applicables dans le cadre de la procédure pénale, il existe cependant une importante exception à ce principe d'irrecevabilité.

En effet, sauf dérogation prévue dans une loi spéciale, l'intervention de tiers dans la procédure pénale n'est censée recevable que si la loi autorise le juge répressif qui est saisi de l'affaire à prononcer simultanément, à l'égard d'un tiers, une condamnation, une sanction ou une autre mesure.

(1) Composition de la commission :

Président : Mme Vanlerberghe (M.)

A. — Titulaires	B. — Suppléants
C.V.P. M. Brouns, Mme Gardeyn-Debever, M. Van Erps, Mme van Kessel.	Mme Creyf, M. Goutry, Mme Hermans, MM. Vandeurzen, Mme Van Haesendonck.
P.S. MM. Biefnot, Dallons, Minne.	MM. Delizée, Larcier, Moock, Moriau.
V.L.D. MM. Anthuenis, Valkeniers, Van Aperen.	MM. Chevalier, Daems, Taelman, van den Abeelen.
S.P. Mme Dejonghe, Mme Vanlerberghe.	MM. Cuyt, De Richter, Verstraeten.
P.R.L.- F.D.F. MM. Denis, Seghin.	MM. Bacquelaine, D'hondt, Vandenhaute.
P.S.C. M. Lespagnard.	M. Beaufays, Mme Cahay-André.
VI.Blok M. Van den Eynde.	Mme Colen, M. Sevenhans.
Agalev/M. Detienne Ecolo	MM. Deleuze, Van Dienderen.

C. — Membre sans voix délibérative :

V.U. Mme Van de Castele

1. BESPREKING

De vertegenwoordiger van de minister licht de amendementen toe die in de Senaat krachtens het derde lid van artikel 78 werden aangebracht. Het oorspronkelijk, door de Kamer gestemde ontwerp bevatte een medisch luik en een justitieel luik. De amendering slaat uitsluitend op dit laatste. Het ontwerp laat de rechter immers toe de inrichting waar drugs worden gebruikt te sluiten, zelfs indien de veroordeelde noch eigenaar, noch uitbater van de inrichting is. De Raad van State benadrukte dat deze ontworpen regeling niet strijdig is met artikel 6, lid 1 van het Europees Verdrag over de Rechten van de Mens, noch met artikel 14, lid 1 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

De Raad van State merkt wel op dat volgens de rechtsleer en rechtspraak, de bepalingen van het gerechtelijke wetboek betreffende de vrijwillige of gedwongen tussenkomst van derden inderdaad niet toepasselijk zijn in het strafproces, maar dat op deze principiële onontvankelijkheid evenwel een belangrijke uitzondering bestaat.

Namelijk, buiten afwijkende bepaling uit een bijzondere wet, wordt de tussenkomst van derden in het strafproces enkel ontvankelijk geacht als de wet aan de strafrechter, bij wie de zaal aanhangig is, toelaat om terzelfdertijd ten laste van een derde een veroordeling, een sanctie of een andere maatregel uit te spreken.

(1) Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : Mevr. Vanlerberghe (M.)

A. — Vaste leden	B. — Plaatsvervangers
C.V.P. H. Brouns, Mevr. Gardeyn-Debever, H. Van Erps, Mevr. van Kessel.	Mevr. Creyf, H. Goutry, Mevr. Hermans, H. Vandeurzen, Mevr. Van Haesendonck.
P.S. HH. Biefnot, Dallons, Minne.	HH. Delizée, Larcier, Moock, Moriau.
V.L.D. HH. Anthuenis, Valkeniers, Van Aperen.	HH. Chevalier, Daems, Taelman, van den Abeelen.
S.P. Mevr. Dejonghe, Vanlerberghe.	HH. Cuyt, DeRichter, Verstraeten.
P.R.L.- F.D.F. HH. Denis, Seghin.	HH. Bacquelaine, D'hondt, Vandenhaute.
P.S.C. H. Lespagnard.	H. Beaufays, Mevr. Cahay-André.
VI.Blok H. Van den Eynde.	Mevr. Colen, H. Sevenhans.
Agalev/H. Detienne Ecolo	HH. Deleuze, Van Dienderen.

C. — Niet-stemgerechtigd lid

V.U. Mevr. Van de Castele

Les cas dans lesquels le juge répressif peut rendre un jugement à charge d'un tiers sont notamment les suivants: la confiscation, la procédure en réparation en matière d'urbanisme et la fermeture d'un établissement.

Le Sénat a néanmoins estimé (Doc. n° 1 - 846/5 - 1997/1998) que le tiers qui se voyait infliger une sanction aussi lourde devait pouvoir faire valoir ses droits *ab initio* et devait être au moins informé du début de la procédure, de manière à pouvoir intervenir.

Les modifications apportées par le Sénat traduisent ces considérations. La fermeture ne peut dès lors toucher le tiers en question que lorsque la gravité des circonstances concrètes l'exige (le projet de loi n'a bien sûr jamais eu d'autre objectif, mais il s'agit désormais d'une condition légale). Elle est limitée à un délai de deux ans à compter du jour où la condamnation devient irrévocable et ne peut être ordonnée qu'après citation en intervention du propriétaire ou de l'exploitant par le parquet.

Cette citation est également transcrite au registre des hypothèques, car elle équivaut en fait à hypothéquer l'établissement en question.

La discussion de ce projet, qui vise à rendre possible l'organisation de l'échange de seringues par les Communautés, amène *M. Brouns* à demander quand le traitement à la méthadone sera abordé à la Chambre.

M. Seghin se demande pour sa part pourquoi les pharmacies sont mises hors jeu par ce projet. Celui-ci ne mentionne en effet que les centres spécialisés.

Le ministre de la Santé publique et des Pensions souligne que «l'échange de seringues» ne peut réduire réellement les risques de transmission de maladies ou d'affections qu'à condition que le seuil soit maintenu à un niveau aussi bas que possible. C'est pour cette unique raison que les centres spécialisés sont associés à l'opération. Cela ne change cependant rien au fait que l'acquisition de seringues continuera à se faire aux endroits habituels. Les pharmacies ne sont donc absolument pas mises hors jeu.

En ce qui concerne le traitement de substitution à la méthadone, il existe deux possibilités: soit le débat sur ce sujet démarre au Sénat, soit la situation sur le terrain devient intenable et il arrivera un moment où l'on sera bien obligé de s'attaquer au problème.

Voorbeelden van dergelijke gevallen waarin de strafrechter een uitspraak kan doen ten laste van een derde zijn er onder andere bij: de verbeurdverklaring, de herstelmaatregel inzake stedenbouw en bij de sluiting van een inrichting.

Desondanks oordeelde de Senaat (Stuk nr. 846 - 1997/1998, nr. 5) dat de derde, die een dergelijke zware sanctie opgelegd kreeg, ab initio zijn rechten moest kunnen laten gelden en tenminste op de hoogte moest worden gebracht van de aanvang van de procedure zodat hij kan tussenkomen.

De in de Senaat aangebrachte wijzigingen concretiseren deze overwegingen. De sluiting kan derhalve de derde in kwestie slechts treffen mits de ernst van de concrete omstandigheden dit vereist (wat uiteraard steeds de bedoeling van het wetsontwerp is geweest, maar thans een wettelijke voorwaarde is geworden), ze is beperkt tot twee jaar nadat de veroordeling onherroepelijk is geworden en kan slechts worden uitgesproken nadat de eigenaar of de uitbater door het parket in tussenkomst is gedagvaard.

Deze dagvaarding wordt tevens vermeld in het hypotheekregister, omdat het uiteraard de betrokken inrichting als het ware bezwaart.

De heer Brouns vraagt, naar aanleiding van de bespreking van dit ontwerp dat het organiseren van «spuitenruil» door de Gemeenschappen mogelijk moet maken, wanneer de behandeling met methadon aan de orde zal kunnen komen in de Kamer.

De heer Seghin vraagt zich van zijn kant af waarom de apotheken door dit ontwerp buiten spel worden gezet. Er wordt immers slechts gewag gemaakt van de gespecialiseerde centra.

De minister van Volksgezondheid en Pensioenen onderstreept dat «spuitenruil» slechts effectief tot een vermindering van de risico's van overdraagbaarheid van ziektes of aandoeningen kan leiden indien de drempel zo laag mogelijk wordt gehouden. Daarom en daarom alleen worden de gespecialiseerde centra bij de operatie betrokken. Dit doet evenwel geen afbreuk aan het feit dat het aanschaffen van de spuiten verder op de normale plaatsen zal gebeuren. In die zin worden de apotheken dus geenszins buiten spel gezet.

Wat de substitutiebehandeling met methadon betreft, zijn er twee mogelijkheden: ofwel komt het debat erover op gang in de Senaat, ofwel wordt de toestand op het veld onhoudbaar en zal men op een gegeven ogenblik wel genoodzaakt zijn het probleem aan te pakken.

2. VOTES

Les articles et le projet de loi, tel que transmis par le Sénat, sont adoptés successivement à l'unanimité, sans modification.

Le rapporteur,

Le président,

M. MINNE

M. VAN LERBERGHE

2. STEMMINGEN

De artikelen en het wetsontwerp, zoals het door de Senaat werd overgezonden, worden achtereenvolgens ongewijzigd eenparig aangenomen.

De rapporteur,

De voorzitter,

M. MINNE

M. VAN LERBERGHE